

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Corollario superioris doctrinæ. c. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

scipulus à Magistro, hoc autem fieri potest vno ex duobus modis, vel quia Angelus signo aliquo corporeo vitur, aut in assumpto corpore, aut sine illo, vel quia immutat phantasiam, vel per illam mouet intellectum, qualem autem habeat efficacitatem in phantasiam, & sensus nostros, disp. 217. ostendimus.

Verum Albertus libro de quatuor conu. 1. parte q. 6. art. 11. asserit, Angelos illuminantes potestatem habere supra intellectum hominis, vt in ipsum immittere possint lumen, quia sicut materia corporea obedit Angelo vt assumat corpus ex illa, ita etiam putat, intellectum & sensum hominis obedire Angelo, vt ex phantasmatibus, quæ habet, abstrahat species intelligibiles, & eas in intellectu humanum immittat, ac per hoc ipsum illuminare dicatur: quoniam affirmat, posse ab angelo vultu produci phantasmata, vel iam producta ordinari: quæ omnia nulla ratione ipse confirmat. Albertum etiam sequitur Bassoli in 2. dist. 11. q. unica §. Et tunc dicitur, in quinto modo operandi, quæ censet esse probabilem.

Contrarium tamen iure optimo docuit Ricard. in 2. d. 10. a. 2. q. 2. & communiter Theologi. quos disp. 217. referemus, qui asserunt, non posse ab Angelo vllam creaturam immutari, nisi per localem motum. Præterea Alexand. 2. parte questione 40. membr. 4. docet hominem ab Angelo ex eo illuminari, quod Angelus intellectum suum in hominis intellectum mirabili quadam ratione infundit, & potenti quadam virtute efficit, vt sua intellectio sit hominis intellectio, comparat enim Angelos speculis, ac proinde existimat, ab Angelis in homines species & notitias derivari, sicut ab speculo per modum irradiationis cuiusdam, vel speculi deferentis, confirmat autem testimonio Augustini libro 12. super Genes. ad lit. cap. 30. vbi reuera Augustin. dubitanter solum loquitur in hæc verba, Vtrum autem visa sua (scilicet Angeli) facili quadam & præpotenti coniunctione vel coniunctione etiam nostra esse facientes, an scientes, nescio, quomodo, nostram in spiritu nostro informare visionem, diffusi percepti, & diffusi dictu res est. Melius tamen Bonaventura loco citato inquit, se non sciat intelligere, quo alio modo, quam per veritatis propositionem possit homo ab Angelo illuminari, sicut discipulus docetur à magistro, modum autem illum irradiationis, vel speculi deferentis non admittit. Quod si Angelus speculum potest appellari, non ob id appellatur, quia ex ipso in nostrum intellectum eadem cognitio refertur, sed quia cum ipse sit intelligentia, habet in seipso rerum similitudines, cumque per modum magistri notitiam earundem rerum nobis, & alteri Angelo communicet, quadam non inepta ratione potest speculum appellari.

DISPUT. CCXVII.

An solum Angelus inferior à superiori, vel superior ab inferiori illuminari possit.

Inferiorem solum à superiore illuminari communis opinio fert. cap. 1.

Corollaria præcedentis doctrina. cap. 2.

Vasquez in 1. p. tom. 2.

CAPVT I.

Inferiorem solum à superiore illuminari, communis opinio fert.

Verandus peculiarem opinionem sequutus, ausus fuit affirmare, omnes Angelos proxime à Deo illuminari, vt præcedenti disput. cap. 1. memorauimus: ac proinde in eius sententia nihil difficultatis superat. Caterum cum ostensum fuerit contra ipsum, non omnes Angelos à Deo illuminari, sed quosdam ab aliis, alios veto à Deo ipso: reliquum est, vt videamus an quilibet ab alio indiscriminatim possit illuminari, vel inferior tantum à superiori: qua in re inter eos, qui docent contra Durand. non omnes Angelos proxime à Deo illuminari, nulla est opinio varietas, sed omnes vnanimi consensu affirmant, inferiores solum à superioribus illuminari: ita asserunt S. Thom. Caiet. & recentiores Thomista inf. qu. 106. art. 3. & q. Argid. in 2. dist. 9. qu. 1. art. 4. præsertim dub. 2. Maior. in ead. dist. q. 2. Heru. qu. 1. a. 2. Maior. in 2. qu. 7. art. 4. con. 2. vtrum autem hoc illis suapte natura, an sola voluntate Dei conueniant, non explicant. Alij Scholastici in hanc sententiam ita conueniunt, vt dicant, secundum legem à Deo statutam ita accidere, vt inferiores solum à superioribus illuminentur: ac proinde fieri posse, vt inferiores proxime à Deo illuminentur, & superiores ab inferioribus: sicut docet Scotus in 2. d. 9. q. 2. §. Ad aliam quest. Gabr. qu. 2. art. 4. conclus. 4. Bassoli qu. 1. art. 2. §. Ideo dicit, Ricardus art. 2. qu. 2. & 3. vbi asserit, inferiores illuminati à superioribus, non contra: & quæst. illa 3. ad ult. vbi ait, posse quidem Deum per Angelos inferiores illuminare superiores. Explicare igitur oportet quid Angelis suapte natura conueniat, quid etiam sola Dei voluntate ipsis communicari possit.

Primo si loquamur quoad simplicem explanationem, & propositionem veritatis mysteriorum Dei, aut voluntatis ipsius, ita potest Angelis inferioribus, sicut etiam superioribus communicari: & hoc manifeste monstrat ratio Scoti: nam cum hoc ex sola gratia & dono Dei Angelis conueniat, ita poterit inferioribus, sicut & superioribus à Deo donari: qua etiam ratione fieri potest, vt homo Angelis omnibus reuelet mysteria. Quo sensu non pauci intelligunt illud ad Eph. 3. Vt innotescant principibus, &c. eo quod Angeli edocti fuerunt per homines in Ecclesia Dei Euangelizantes, Hæc tamen simplex veritatis ostensio, & propositio presse & proprie non dicitur illuminatio, vt præced. disput. capite vltimo dictum est.

Secundo dicendum est, aliquid peculiare pertinere ad rationem illuminationis superiores Angelos suapte natura habere, quod inferioribus per naturam nequit conuenire, nempe ita proponere & explicare mysteria per viros aliarum rerum conceptus & similitudines, sicut inter homines contingit, vt melius ab inferioribus Angelis percipiantur: sicut recte docuerunt S. Thom. & Caiet. loco cit. Hanc naturam virtutem & facultatem Angelorum superiorum pulchre descripsit nobis Dionys. vii. capit. de ead. Hierarch. applicans enim Angelis membra humana metaphorica quadam ratione, de dentibus ita loquitur, Dentes (supple sunt) id, quod alimēti adhibita diuidit: vnaqueque enim essentia qua mente præditæ est, vnicam intelligentiam, à diuiniore tradita accepit vi quadam, qua alius natura